

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНА СПРАВА» Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство Спеціальність: 205 Лісове господарство Освітня програма «Лісове господарство»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	7
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Левандовська Світлана Миколаївна Посада: доцент кафедри лісового господарства Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат біологічних наук https://orcid.org/0000-0002-8485-6134 https://scholar.google.com.ua/citations?user=0UBO5TQAAAAJ&hl=uk Робоче місце: навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 36 ауд. E-mail: svtmzel@gmail.com
Опис дисципліни	На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т. ч. аудиторних – 42 годин (лекції – 28, практичні заняття – 14), самостійна робота студентів – 78 годин.
Передумови для вивчення дисципліни	Освітній компонент «Природно-заповідна справа» базується на знаннях, отриманих здобувачами під час освоєння навчальних дисциплін: «Ботаніка», «Дендрологія», «Біологія лісових птахів і звірів з основами мисливствознавства».
Мета вивчення дисципліни	Курс спрямовано на засвоєння, узагальнення і систематизація знань щодо теоретичних та практичних засад охорони природи, організації, планування та проведення природоохоронної діяльності, формування у здобувачів системного екологічного мислення та навичок прийняття оптимальних управлінських рішень в галузі заповідної справи.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання – формат <i>face-to-face</i> із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i> , сервісів <i>ZOOM</i> , <i>Google Meet</i> , мобільних додатків.

Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов. ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 7. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії. ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.
Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти	ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти. ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства. ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, застосовувати знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності. ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.
Структура курсу	<i>Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні засади природно-заповідної справи</i> Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Природно-заповідна справа як комплексна система збереження біотичного різноманіття (6 год.). Тема 1.2. Науково-теоретичні та методологічні засади природно-заповідної справи (10 год.). Тема 1.3. Поняття про категорії природоохоронних територій. Функціональна класифікація заповідних територій. Міжнародні класифікації природоохоронних територій (10 год.). Тема 1.4. Заповідна справа як галузь міжнародної природоохоронної діяльності. Основні форми міжнародного співробітництва в галузі охорони і використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Основні положення Конвенції про збереження біологічного різноманіття (10 год.). <i>Змістовий модуль 2. Організація заповідної справи в Україні</i> Тема 2.1. Класифікація природно-заповідного фонду України (16 год.). Тема 2.2. Створення природно-заповідних територій (18 год.). Тема 2.3. Природоохоронна діяльність на територіях і об'єктах природно-заповідного фонду України (16 год.). Тема 2.4. Структурно-функціональна організація природно-заповідних територій (16 год.). Тема 2.5. Інституційний розвиток природно-заповідної справи (12 год.). Тема 2.6. Екологічна освіта й інформування громадськості (6 год.).
Методи навчання	Розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням; дискусійне обговорення проблемних питань; виконання практичних та науково-дослідних завдань індивідуально або в групах; доповіді; презентації; есе.

Політика курсу	• Середовище в аудиторії – дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. • Виконання завдань, передбачених програмою, з дотриманням дедлайнів. • Відпрацювання пропущених занять – відповідно до графіку консультацій викладача. • Порушення принципів академічної доброчесності – підстава для негативного оцінювання роботи здобувача. • Методи і критерії оцінювання – підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного та рубіжного контролю і не передбачає обов’язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи. Поточний та рубіжний контроль здійснюють за десятибальною шкалою. Результати оцінювання здобувача виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт. Максимально можлива кількість балів: практичні заняття – 30; самостійна робота – 30, рубіжний контроль – 40. • Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf.
Рекомендовані джерела інформації	<u>Основна література</u> 1. Андронов В.А., Варивода Є.О., Тітенко Г.В. Заповідна справа: навч. посіб. Х.: НУЦЗУ, 2013. 204 с. Система Е-навчання БНАУ Moodle https://surl.li/dhdjdl 2. Гринчишин Н. М. Заповідна справа: навч. посібник. Львів: ЛДУБЖД, 2024. 145 с. URL: https://surl.lu/bwiope 3. Желновач Г.М. Заповідна справа. Ч.1. Харків:ХНАДУ, 2015. 75 с. URL: https://dl.khadi.kharkov.ua/enrol/index.php?id=790 4. Ковальчук А. Заповідна справа. Ужгород, 2002. 114 с. Наукова бібліотека БНАУ 5. Попович С.Ю., Корінько О.М., Устименко П.М. Заповідне лісознавство. Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга–Богдан, 2009. 384 с. Наукова бібліотека БНАУ 6. Попович С.Ю. Природно-заповідна справа: Навчальний посібник. К.: Арістей, 2007. 480 с. Система Е-навчання БНАУ Moodle https://teach.btsau.net.ua/course/view.php?id=3439 <u>Допоміжна література</u> 1. Закон України про „Природно-заповідний фонд України” // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 34. Система Е-навчання БНАУ Moodle https://teach.btsau.net.ua/course/view.php?id=3439 2. Зелена книга України / під заг. ред. чл.-кор. НАН України Я.П. Дідуха. К.: Альтерпрес, 2009. 448 с. Система Е-навчання БНАУ Moodle https://teach.btsau.net.ua/course/view.php?id=3439 3. Збереження біорізноманіття і раритетних типів оселищ в умовах кліматичних змін. Наукові рекомендації / Ред. В. Кияк, І. Данилик, І. Шпаківська, О. Кагало, О. Лобачевська. Львів: Простір-М, 2022. 55 с. URL: https://geobot.org.ua/publication/monograph/ 4. Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення.

- https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_129#Text
5. Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Берн, 1979 р.). К.: Мінекобезпеки України, 1998. 76 с. URL: <http://surl.li/mzqnun>
 6. Левандовська С.М., Олешко О.Г. Моніторинг стану зелених насаджень заповідного парку «Томилівський». *Сучасні виклики і актуальні проблеми лісівничої освіти, науки та виробництва*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Біла Церква, 15 квітня 2022 р.). Біла Церква: БНАУ, 2022. С. 103–105 с. URL: <https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/8134>
 7. Левандовська С.М. Лісопатологічний моніторинг насаджень парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Фастівський». *«Modernization of today's science: experience and trends»*: papers of participants of the III International Multidisciplinary Scientific and Theoretical Conference (February 24, 2023. Singapore). Republic of Singapore: European Scientific Platform. 2023. P. 130–131. URL: <https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/11892>
 8. Левандовська С.М. Аналіз структури дендрофлори парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Фастівський». *Theoretical and empirical scientific research: concept and trends*: papers of participants of the VI International Scientific and Practical Conference, Oxford, February 2, 2024. Oxford-Vinnytsia: P.C. Publishing House & UKRLOGOS Group LLC, 2024. P. 166–168. URL: <https://doi.org/10.36074/logos-02.02.2024.033>
 9. Левандовська С.М., Хрик В.М. Дендробіотичне різноманіття парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Фастівський», його наукова цінність і стан збереження. *Агробіологія*. Біла Церква, 2024. 1. С. 70–81. DOI:[10.33245/2310-9270-2024-187-1-70-81](https://doi.org/10.33245/2310-9270-2024-187-1-70-81)
 10. Лісовий кодекс України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>
 11. Національний каталог біотопів України. За ред. А.А. Куземко, Я.П. Дідуха, В.А. Онищенко, Я. Шеффера. К.: ФОП Клименко Ю.Я., 2018. 442 с. URL: <https://geobot.org.ua/files/publication/1828/catalog.pdf>
 12. Офіційні переліки регіонально рідкісних рослин адміністративних територій України (довідкове видання) / Укладачі: Т.Л. Андрієнко, М.М. Перегрим. Київ: Альтерпрес, 2012. 148 с. URL: https://www.botany.kiev.ua/doc/of_reg_sp.pdf
 13. Поширення раритетних видів біоти України. Київ, Чернівці, «Друк Арт», 2024. 472 с. URL: <https://uncg.org.ua/wp-content/uploads/2024/05/poshyr.-raryt.-2024-1.pdf>
 14. Про затвердження методичних рекомендацій щодо розроблення проектів створення природних територій та об'єктів природно-заповідного фонду України: наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 21.08.2018. № 306. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0306737-18#Text>
 15. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 41. Ст. 546. URL: <http://surl.li/dlmylq>
 16. Про природно-заповідний фонд України: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 34. Ст. 502. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12#Text>
 17. Про схвалення Державної стратегії управління лісами України до 2035 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1777-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-derzhavnoyi-strategiy-a1777r>

18. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
19. Хрик В.М., Мазепа В.Г., Левандовська С.М., Ситник О.С., Кімейчук І.В. Лісогосподарське виробництво та його роль у сталому розвитку: економічні аспекти природокористування. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». Т.1. № 6 (86). Київ, 2024. С. 148–156. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-6-10100>
20. Червона книга України. Рослинний світ / М-во охорони навколиш. природ. середовища України, Нац. акад. наук України; за ред. Я. П. Дідуха. Київ: Глобалконсалтинг, 2009. 900 с. *Наукова бібліотека БНАУ*.
21. Червона книга України. Тваринний світ. / За ред. М.І. Щербака. К.: Глобалконсалтинг, 2009. 900 с. *Наукова бібліотека БНАУ*.
22. Khryk, V., Mazepa, V., Sytnyk, O., Levandovska, S., Kimeichuk, I. Evaluation of the effectiveness of implementing measures to preserve natural resources in the context of sustainable development. *Scientific Reports of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, 2024. 20(4). P. 106-118. URL: <https://doi.org/10.31548/dopovid/3.2024.106>

Адреси сайтів в INTERNET

1. Всесвітній фонд дикої природи (WWF). URL: <https://wwf.panda.org>
2. Державне агентство лісових ресурсів України. URL: <https://surl.li/ubfcng>
3. ДП «Ліси України». URL: <https://e-forest.gov.ua/>
4. Інституційний Репозитарій Білоцерківського НАУ. URL: <https://rep.btsau.edu.ua/>
5. Наукова бібліотека Білоцерківського НАУ. URL: <https://library.btsau.edu.ua/>
6. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>
7. Національна мережа інформації з біорізноманіття. URL: <http://ukrbio.com/index.php?lang=0&lang=2>.
8. Оселища Резолюції 4 Бернської конвенції, для яких Україна створює мережу Емеральд (Смарагдову мережу). URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
9. Природно-заповідний фонд України. URL: <https://wownature.in.ua/pro-nas/nasha-diialnist/>
10. Товариство лісівників України. URL: <https://tlu.kiev.ua/>
11. Українська природоохоронна група. URL: <https://uncg.org.ua/>
12. Українське товариство охорони природи. URL: <http://www.ukrpryroda.org/>
13. Червона книга України. URL: <https://redbook-ua.org/>
14. Directory of Open Access Journals (DOAJ). URL: <https://doaj.org/>
15. Forest Research. URL: <https://www.forestresearch.gov.uk/about-us/who-we-are/>
16. Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>.
17. ResearchGate. URL: <https://www.researchgate.net/>
18. SpringerLink. URL: <https://link.springer.com/>